

Κατασκευή Έργων Δημόσιου Ενδιαφέροντος με Ιδιωτική Χρηματοδότηση

Ορισμός

Με τον όρο Κατασκευή Έργων Δημόσιου Ενδιαφέροντος με Ιδιωτική Χρηματοδότηση (Public Private Partnership, PPP/PFI) αναφερόμαστε στη **Σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα** στην ανάπτυξη υποδομών και την παροχή υπηρεσιών.

Είδη Έργων

- **Έργα ανταποδοτικά (π.χ. αυτοκινητόδρομοι)**
Τα έργα-υπηρεσίες για τη χρήση των οποίων μπορεί να καταβληθεί σχετικό αντίτιμο άμεσα από τον καταναλωτή-χρήστη.
- **Έργα μη ανταποδοτικά (π.χ. Σχολεία -νοσοκομεία)**
 - Τα έργα-υπηρεσίες τα οποία χρησιμοποιούνται από τους πολίτες αλλά το κόστος λειτουργίας επιβαρύνει το Δημόσιο.

Κατασκευή Έργων Δημόσιου Ενδιαφέροντος με Ιδιωτική Χρηματοδότηση

Η χρηματοδότηση υλοποιείται με δύο τρόπους:

- **Η συμμετοχή στη χρηματοδότηση του έργου από τον κύριο αυτού με:**
 - **Τη χορήγηση δανειακών κεφαλαίων**
 - **Χορήγηση κεφαλαίων υψηλού κινδύνου**
 - **Επιχορηγούμενο κεφάλαιο**

- **Η υλοποίηση του έργου μεταφέρεται στις ιδιωτικές κατασκευαστικές εταιρίες:**

Η διαδικασία κατασκευής έργων δημόσιου ενδιαφέροντος με ιδιωτική χρηματοδότηση

- **Οικονομική και τεχνική μελέτη του έργου**
 - Βιωσιμότητα της προτεινόμενης επένδυσης
 - Τρόπους εξεύρεσης χρημάτων για τη χρηματοδότηση του έργου
- **Η κατασκευή του έργου**
- **Η διαχείριση του έργου**
 - Λειτουργία
 - Συντήρηση

Η εκτέλεση έργων δημόσιου ενδιαφέροντος με ιδιωτική χρηματοδότηση εξασφαλίζει:

- **Περιορισμός δημοσίων δαπανών και εξοικονόμηση πόρων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε καθαρά κοινωνικούς σκοπούς**
- **Ταχεία και οικονομική ορθή εκτέλεση του έργου**
- **Βελτίωση ποιότητας παρεχόμενων υπηρεσιών και υποδομής**
- **Βέλτιστη κατανομή των κινδύνων**

Η Ελληνική Εμπειρία

Τρία μεγάλα έργα υποδομών έχουν υλοποιηθεί με την μέθοδο της παραχώρησης

- **Αεροδρόμιο Ελευθέριος Βενιζέλος**
- **Γέφυρα Ρίου -Αντιρρίου**
- **Αττική Οδός**

Σημαντικό πρόγραμμα έργων παραχώρησης σε εξέλιξη:

- **Παραχώρηση Ελληνικών αυτοκινητοδρόμων**
- **Αξιοποίηση Ολυμπιακών Ακινήτων**
- **Τουριστικές υποδομές**
- **Εμπορευματικό κέντρο στο Θριάσιο Πεδίο**

Παράδειγμα κατασκευής έργου δημόσιου ενδιαφέροντος με ιδιωτική χρηματοδότηση

Αποτελεί το Διεθνές Αεροδρόμιο των Σπάτων

ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

▪ Γερμανικού κατασκευαστικού Konsortium	8 %
▪ Επιδοτήσεις του Ελληνικού Δημοσίου	6,6
▪ Πόροι από το Σπατόσημο	12,2
▪ Επιδότηση από το Ταμείο Σύγκλισης των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων	11,1
▪ Δάνειο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕΠ)	47,3
▪ Δάνειο Ευρωπαϊκών Εμπορικών Τραπεζών	14,8

Κίνδυνοι που συνδέονται με μια τέτοιου είδους χρηματοδότηση

- **Θεσμικοί Κίνδυνοι**
- **Κίνδυνοι στην κατασκευή και την περάτωση του έργου**
- **Κίνδυνοι βιωσιμότητας του έργου**

Νομικό Πλαίσιο

(Συμπράξεων Δημοσίου Ιδιωτικού Τομέα)

Ν. 3389/2005 (τροποποιήθηκε τελευταία με το Ν. 3483/2006) περιλαμβάνει:

- **Κωδικοποιεί τις σχετικές έννοιες με τις ΣΔΙΤ, προσδιορίζει το πεδίο εφαρμογής τους**
- **Προβλέπει τη δημιουργία δύο αρμόδιων διοικητικών οργάνων:**
 - **Διυπουργική Επιτροπή ΣΔΙΤ**
 - **Ειδική Γραμματεία ΣΔΙΤ για τη χάραξη πολιτικής και την καλύτερη διαχείριση των έργων προσδιορίζει τις διαδικασίες ανάθεσης**
- **Τα συμβατικά και νομικά θέματα**
- **Προβλέπει ειδικές ρυθμίσεις σχετικές με αδειοδοτήσεις, φορολογικά θέματα κλπ.**

Διαδικασία Υπαγωγής στο Νόμο

- Η Ειδική Γραμματεία συντάσσει «**Κατάλογο Προτεινόμενων Συμπράξεων**», έχοντας συγκεντρώσει τα αναγκαία στοιχεία

- Η **Διυπουργική Επιτροπή εντός δύο μηνών** εγκρίνει ή απορρίπτει, εν όλω ή εν μέρει τις **Αιτήσεις Υπαγωγής**

- Η Ειδική Γραμματεία γνωστοποιεί στους αρμόδιους δημόσιους φορείς την πιθανή ένταξη έργων στον Κατάλογο των Συμπράξεων.

- Οι αρμόδιοι δημόσιοι φορείς καλούνται **ενός 2 μηνών να υποβάλουν Αίτηση Υπαγωγής** στην Διυπουργική Επιτροπή

Ειδικά Χρηματοδοτικά Όργανα

Ειδικά Χρηματοδοτικά Όργανα

- **Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (European Investment Bank)**
- **Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (European Investment Fund)**
- **Ευρωπαϊκή Τράπεζα για την Ανασυγκρότηση και Ανάπτυξη (European Bank for Reconstruction and Development)**
- **Εταιρείες Αμοιβαίων Εγγυήσεων**
 - **Ταμείο Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων (ΤΕΜΠΜΕ), μετέπειτα Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης Α.Ε. (ΕΤΕΑΝ) Ν. 3912/17-02-2011, νυν Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Α.Ε. Ν. 4608/25-04-2019**

Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΙΒ)

Η ΕΙΒ λειτουργεί τόσο ως τράπεζα όσο και ως κοινοτικός οργανισμός

- Προσφέρει δάνεια για επενδύσεις που ενθαρρύνουν την ανάπτυξη των κρατών μελών
- Αντλεί χαμηλού κόστους κεφάλαια δανειζόμενη από τις διεθνείς κεφαλαιαγορές, λόγω της ισχυρής πιστοληπτικής της θέσης
- Η λειτουργία της είναι μη κερδοσκοπική

Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (European Investment Fund)

- **Παροχή εγγυήσεων για χρηματοδοτήσεις:**
 - Επενδυτικών σχεδίων μικρομεσαίων επιχειρήσεων
 - Κατασκευή μεγάλων έργων υποδομής
- **Ενίσχυση των ΜΜΕ με επιχειρηματικά κεφάλαια μέσω εταιρειών επιχειρηματικού κεφαλαίου**

Ευρωπαϊκή Τράπεζα για την Ανασυγκρότηση και Ανάπτυξη (European Bank for Reconstruction and Development)

Αποκλειστικό σκοπό και εστίαση της στρατηγικής της στις χώρες της Κεντρικής Ευρώπης έτσι ώστε:

- να βοηθήσουν μια χώρα να αναπτυχθεί**
- να υποστηριχθεί η ιδιωτική πρωτοβουλία**
- να εφαρμόζονται σωστά οι τραπεζικές αρχές**

Κεφάλαια Αμοιβαίας Εγγύησης

Θεσμός των Εταιρειών Αμοιβαίων Εγγυήσεων (ΕΑΕ)

- ΟΙ ΕΑΕ αποβλέπουν στην εξασφάλιση πρόσβασης των μελών τους στο χρηματοπιστωτικό σύστημα
- Βασικός σκοπός τους είναι η παροχή εγγύησης υπέρ των ΜΜΕ μελών τους για τη χρηματοδότηση τους από τις τράπεζες.
- Διευκολύνεται η πρόσβαση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην πιστωτική αγορά και μειώνεται το κόστος δανεισμού τους
- Συμμετοχή του κράτους με την σύσταση κεντρικών ή περιφερειακών φορέων (ταμείων) Αντεγγύησης

Κύρια χαρακτηριστικά του θεσμού

- 1. Σύσταση, διοίκηση και λειτουργία των ΕΑΕ**
 - Το ιδρυτικό κεφάλαιο των ΕΑΕ καταβάλλεται συνήθως από επιμελητήρια, Τράπεζες
 - Συνεγγυητικό κεφάλαιο (εσωτερικό ταμείο κινδύνου) από συνδρομές που καταβάλλουν τα μέλη
- 2. Παρεχόμενες υπηρεσίες**
 - Εγγυήσεις
 - Δάνεια
 - Συμβουλευτικές υπηρεσίες
- 3. Ποσοστό κάλυψης δανείων-κριτήρια αξιολόγησης**

Συνήθως 80-85

ΟΙ ΕΑΕ για τη χορήγηση των εγγυήσεων λαμβάνουν υπόψη τους τα εξής κριτήρια

- **Γνώση της επιχειρηματικής δραστηριότητας του μέλους τους**
- **Πιστοληπτική ικανότητα του μέλους**
- **Χαρακτηριστικά της επένδυσης**
- **Εκτίμηση του αναλαμβανόμενου κινδύνου**
- **Εξασφάλιση του αναλαμβανόμενου κινδύνου**

- 4. ΕΠΟΠΤΕΙΑ
- 5. Ταμεία Αντεγγύησης
- 6. ΕΑΕ και Τράπεζες

- **Οι Εταιρείες Αμοιβαίων Εγγυήσεων στην Ελλάδα**
- Ο θεσμός των ΕΑΕ εισήχθηκε με τον Νόμο 2367/95

Ταμείο Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων (ΤΕΜΠΜΕ)

**μετέπειτα Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης
Α.Ε. (ΕΤΕΑΝ) Ν. 3912/17-02-2011, νυν Ελληνική Αναπτυξιακή
Τράπεζα Α.Ε. Ν. 4608/25-04-2019**

- Ίδρυση ΤΕΜΠΜΕ ΑΕ με την ψήφιση του Ν. 3066/02 με ΜΚ 100 εκ. ευρώ**
- Σκοπό έχει να διευκολύνει την πρόσβαση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην αγορά κεφαλαίων**
- Το ταμείο μπορεί να εγγυοδοτήσει το 40%-60% του ποσού του δανείου.**

Διαδικασίες παροχής εγγυήσεων

- ❑ Ο επιχειρηματίας θα απευθύνεται στην τράπεζα της επιλογής του
- ❑ Αν η τράπεζα θεωρεί ότι το επιχειρηματικό εγχείρημα είναι οικονομικά βιώσιμο το εντάσσει στον κανονισμό και τα προγράμματα του ταμείου για ένα μέρος του δανείου εγγύηση από το ταμείο
- ❑ Το ταμείο θα πρέπει να απαντήσει σε εύλογο χρονικό διάστημα θετικά ή αρνητικά